

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

ORTA VADELİ PROGRAM 2017-2019

BURÇİN KABAKCI

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Ekim , 2016
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. 2017 – 2019 ORTA VADELİ PROGRAM.....	1
3. OVP'DE TEMEL EKONOMİK HEDEFLER ve GERÇEKLEŞMELER	2
4. 2017 – 2019 OVP DÖNEMİ DÜZENLEME BAŞLIKLARI	2
5. KAYNAKÇA.....	3

1. GİRİŞ

Kalkınma Bakanlığı tarafından, makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri kapsayacak şekilde hazırlanan Orta Vadeli Programın (OVP), Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilmesiyle çok yıllık bütçe hazırlık süreci başlamaktadır. Orta Vadeli Programın, bütçe sürecini başlatarak stratejik amaçlar temelinde kamu politikaları ve uygulamalarını şekillendireceği ve kaynak tahsisini bu çerçevede yönlendirmesi, kamu ve özel kesim için öngörülebilirliği artıracak yol haritası niteliğinde olması beklenmektedir.

Çeşitli alanlarda birbirleriyle tutarlı bir amaç, politika ve öncelikler seti sunan Orta Vadeli Program, makro politikaların yanı sıra, temel gelişme eksenlerini ve ana sektörleri kapsamaktadır. Üç yıllık perspektife sahip olan program, yıllık uygulamaların sonuçları ve genel şartlardaki değişimler dikkate alınarak, her yıl yenilenmektedir.

2. 2017 – 2019 ORTA VADELİ PROGRAM

Yatırım yönünden kamu harcamalarında artışı içeren 2017 – 2019 Orta Vadeli Programı açıklanmıştır. Açıklanan programda daha önce %4,5 olacağı tahmin edilen 2016 büyümesinin %3,2 olacağı öngörüldürken, %5 olan 2017 tahmini %4,4 olacağı belirtilmektedir. Ayrıca 2018, 2019'da %5 büyüme öngörülmektedir. Son yıllarda büyümenin düşük seyretmesine bağlı olarak yeni dönemde büyüme odaklı bir yaklaşım benimsenmektedir. Bu doğrultuda bütçe açığının milli gelire oranı önceki OVP'ye göre yukarı çekilmektedir. Merkezi yönetim bütçe açığının 2017'de GSYH'nin yüzde 1,9'una kadar çıkması beklenmektedir. Bütçe başlangıç ödeneklerine göre bu 49,6 milyar TL açık anlamına gelmektedir. Bu artışın ana nedeni olarak yatırım bütçesinde gerçekleşecek artış gösterilmektedir. Bütçe açığı ile ilgili hedef 2018 yılında 1,6 iken 2019 yılında bu rakamın 1,3 olması beklenmektedir. OVP'de işsizlik oranının 2016'da %10,5, 2017'de %10,2, 2018'de %10,1, 2019 yılında ise %9,8 olması beklenmektedir.

2016 yılı için cari işlemler açığının 31,3 milyar dolar olarak tamamlanması beklenirken, bu rakamın gelecek yıl 32 milyar dolar olması öngörülmektedir. Cari açığın GSYH'ye oranının 2016'da % -4,3, 2017'de % -4,2, 2018'de % -3,9, 2019'da ise % -3,5 olması hedeflenmektedir. Cari açığı düşürmek için mevcut desteklerin dışında Eximbank'ın destek bütçesinin 3 katına çıkarılması gibi desteklerde sağlanacaktır.

2017 – 2019 Orta Vadeli Program ile ilgili yapılan açıklamada temel amaçlar; istikrarlı ve kapsayıcı büyüme, enflasyonun düşürülmesi, cari açığı azaltma eğiliminin kuvvetlendirilmesi, ekonominin rekabet gücünün, istihdamın ve verimliliğin artırılması ile mali disiplinin kuvvetlendirilmesi olarak açıklanmıştır. Mali disiplinden taviz verilmeden, devletinde gereksiz kamu binası kiralama ve yapımını, araç alımının ve gereksiz yurt dışı seyahatlerinin durdurulacağı belirtilmektedir. İstikrarlı ve kapsayıcı büyüme başlığı altında, ileri teknolojilere dayalı üretim, havacılık ve savunma, ilaç, bilişim ve kimyasallar sektörlerindeki yatırımların öncelikli olduğu belirtilmektedir.

Türkiye'nin büyüme stratejisinde kalkınma planındaki temel unsurların ve 25 öncelikli dönüşüm programının devam edeceği ve bu kapsamda 5 ana başlık belirlendiği kaydedilmiştir. Bu başlıklar; beşeri sermayenin geliştirilmesi, işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesi, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve (kamu) kurumsal kapasitesinin iyileştirilmesi olarak sıralanmaktadır.

3. OVP'DE TEMEL EKONOMİK HEDEFLER ve GERÇEKLEŞMELER

	2014		2015		2016		2017
	Hedef	Gerç.	Hedef	Gerç.	Hedef	Gerç.	Hedef
GSYH (milyar \$)	867	799	850	720	907	-	-
Kişi Başına Gelir (\$)	11.277	10.385	10.936	9.257	11.541	9.243	9.529
GSYH Büyümesi (%)	3,6	3,0	4,0	4,0	5,0	3,2	4,4
İşsizlik Oranı (%)	9,4	9,9	9,5	10,2	9,2	10,5	10,2
İhracat (milyar \$)	166,5	157,6	173,0	143,8	187,4	143,1	153,3
İthalat (\$)	262,0	242,2	258,0	207,2	276,8	198,0	214,0
Cari açık (milyar \$)	55,5	46,5	46,0	32,2	28,6	31,3	32,0
Cari Denge/GSYH (%)	-6,4	-5,8	-5,4	-4,4	-5,4	-4,3	-4,2
Enflasyon (TÜFE; %)	5,3	8,3	6,3	8,8	5,0	7,5	6,5

4. 2017 – 2019 OVP DÖNEMİ DÜZENLEME BAŞLIKLARI:

- İş uyuşmazlıklarına arabuluculuk müessesesi getirilecek. Hangi uyuşmazlıkların arabulucuya gidebileceği belirlenecek.
- Bilirkişilik müessesesi ve noterlik sistemi yeniden yapılandırılacak noterliğe AB standartlarındaki yetkiler verilecek.
- Finans ve bilişim başta olmak üzere ihtisas mahkemeleri kurulacak.
- Rekabet Kurumunun kararlarına yönelik uzlaşma müessesesi kurulacak.
- İstanbul Finans Merkezi Kanunu çıkarılacak. Mevzuat ve altyapı olarak İFM tamamlanacak.

- Küçük esnafın işyeri açmasına yönelik işlem azaltılacak. Düşük maliyetli tek durak hizmet oluşturulmaya çalışılacak.
- Taşınır Rehni Kanunu çıkarılacak. Firmaların makine, teçhizat, demirbaş vb. taşınırılarını teminat olarak göstermesine imkân sağlanacak.
- Vergi Usul Kanunu ve Gelir Vergisi Kanunu birleştirilecek.
- Patent Kanunu çıkarılacak.
- Sanayide yerli üretimin kamu alımları yoluyla destekleyecek programları devam edecek.
- Sağlık endüstrilerinin yerleştirilmesine yönelik programlar devam edecek.
- Türkiye Uzay Ajansı kurulacak.
- Enerji verimliliğini artıracak uygulamalar yaygınlaştırılacak.
- Genişbant altyapısı yaygınlaştırılacak.

OVP dönemini kapsayan üç yıl içerisinde eğitim alanında da köklü değişiklikler yapılacağı belirtilmiştir. Mesleki eğitimin reforme edileceği, çıraklık eğitiminin zorunlu hale getirileceği, eğitimde özel sektörün ağırlığının artırılacağı vurgulanmaktadır. Genel eğitim alanında, 5. Sınıfların zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı haline getirileceği kaydedilirken 2019'a kadar ikili (sabahçı-öğlenci) eğitimin sona erdirileceği belirtilmektedir.

5. KAYNAKÇA:

- <http://www.bumko.gov.tr/TR,41/butce-hazirlama-sureci.html>
- <http://www.bumko.gov.tr/TR,41/butce-hazirlama-sureci.html>
- https://ekonomi.isbank.com.tr/UserFiles/pdf/pg_20161005.pdf
- <http://www.dunya.com/ekonomi/orta-vadeli-program-aciklacak-haberi-332092>